

Návrh revitalizace části bývalých Baťových závodů - koupaliště

BcA. Mariana Marešová

Diplomová práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav produktového designu
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Mariana MAREŠOVÁ**

Studijní program: **N 8206 Výtvarná umění**

Studijní obor: **Multimedia a design**

Téma práce: **Praktická část: Návrh revitalizace části bývalých
Baťových závodů – koupaliště
Teoretická část: Analýza dané problematiky, popis
koncepce řešení**

Zásady pro vypracování:

Zásady pro vypracování:

Praktická část

1. Analýza dané problematiky

2. Koncepce řešení

3. Konstruktivní a materiálové řešení

4. Grafické zpracování 2D a 3D

Teoretická část

1. Rešerše dané problematiky

2. Popis koncepce řešení

3. Popis konstrukčních a materiálových řešení

Rozsah práce: **viz Zásady pro vypracování**
Rozsah příloh: **viz Zásady pro vypracování**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Architekt, Stavba, Era, Detail, El Cropius

Vedoucí diplomové práce: **Ing. arch. Hana Maršíková**
Ústav produktového designu

Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2007**

Termín odevzdání diplomové práce: **11. května 2007**

Ve Zlíně dne 15. ledna 2007

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan

ak. mal. Šárka Šišková
ředitel ústavu

Prohlašuji, že jsem na celé diplomové práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a.

Ve Zlíně, 14. 5. 2007

Mariana Marešová

ABSTRAKT

Práce pojednává o revitalizaci části bývalých Baťových závodů - koupaliště. Zmíněná lokalita má v konečném návrhu podobu neobvykle řešeného městského prostoru. K vypracování bylo použito historických faktů, výzkum stávajícího stavu a studia obecných teorií navrhování veřejných prostranství. K těmto základním informacím byly připojeny poznatky týkající se tématu regenerace industriálních zón. Práce zahrnuje analýzu lokality, detailní materiálové řešení včetně vizualizací.

Klíčová slova:

Koupaliště, Baťa, Zlín, lidé, veřejný, město, prostor

ABSTRACT

This project deals with revitalization one part of former Baťas factories - the open air swimming pool. Final concept of mentioned area is an unusually solved urban space. For design was used historical facts, research of current status and exploration of common theory how to design urban spaces. In fact with this basic information was added a of knowledge about thesis of regeneration industrial zones. This work contains locality analysis, detailed description of used materials with visualization including.

Keywords:

Swimming pool, Bata, Zlin, people, public, town, space

Motto:

Hvězdy jsou krásné, protože je na nich květina, kterou není vidět...

Antoine de Saint – Exupéry

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 PRACOVNÍ METODY	11
2 ANALÝZA DANÉ PROBLEMATIKY	12
2.1 HISTORIE	12
2.2 SOUČASNOST	19
2.3 REVITALIZACE PRŮMYSLOVÝCH PLOCH	22
2.4 OBECNÉ PRINCIPY	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
3 POPIS KONCEPCE ŘEŠENÍ	29
4 VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ	30
4.1 ROZBOR PROSTORU	30
4.2 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PRVKŮ	32
5 VÝSLEDKY	43
ZÁVĚR	47
SEZNAM OBRÁZKŮ	50

ÚVOD

Práce se zabývá částí městského prostoru, který působí jako nenápadná proluka, přestože se jedná o lukrativní místo v centrální části města Zlína. Na zvoleném území, původně sloužícímu sportovnímu využití široké veřejnosti, se dnes nachází nevzhledná tržnice. Zvolené téma diplomové práce je aktuální a zajímavé. Výsledný návrh formuje podklad pro zlepšení názoru na sousedící tovární areál, který patří k urbanistickým unikátům.

Zajímavá je poloha řešené lokality. Jedná se o centrum města, v sousedství s továrním komplexem bývalých Baťových závodů a autobusovým a vlakovým nádražím. Tato konstelace pasuje toto území na uvítací halu města. Tento prostor patří k bodům utvářejícím první dojem návštěvníka na město. Vadou této lokality je nepřehlednost, absence místa k setkáním, schůzkám, odpočinku, čekání. Nynější informační blok je nevyhovující.

Revitalizace tohoto prostoru je nutností. Cílem projektu je oživení prostoru. Nový účel bude bezprostředně navazovat na sousedící tovární areál. Počítám s postupnou revitalizací a uplatnění některého z mnoha již navrhovaných řešení využití tohoto ojedinělého komplexu. Rekultivace by měla vytvořit příležitost trávit zde čas, na veřejném prostranství, vyšší koncentrace pohybu lidí v blízkosti nádraží přitahuje další lidi. Této spojitosti by využila i nová podoba, jako částečně otevřené prostranství, s místy k posezení, vodní plochou doprovázené zelení. Rozšířením nynějšího informačního panelu vznikne samostatný stánek s možností poskytování informací osobám. Nový koncept je přínosný pro všechny věkové kategorie a zahrnuje nejrůznější aktivity.

Prostor mě zaujal při mém častém pohybu v těchto místech, při užívání hromadné dopravy. Oslovila mě jeho historie a především jeho neutěšený až alarmující současný stav. Z titulu studentky univerzity nosící jméno Tomáše Bati, a vzhledem ke své budoucí profesi, se cítím spoluodpovědná za důstojnou tvář města Zlína. Také poloha v městské struktuře a unikátní sousedství továrních budov mě zaujali natolik, že jsem se situaci rozhodla řešit v této práci.

Zbytečně se jeví další stavební činnost v centru města a to zejména, tu která se svými dispozicemi značně liší od původního funkcionalistického receptu aplikovaného v baťovské éře. Prostory nutné k rozvoji podnikání, kulturním činnostem a dalším aktivitám jsou skryty a doposud z větší části nevyužity právě v jedinečném komplexu továrních budov bývalých Baťových závodů. Návrh veřejného prostranství vyvstal i z původní osnovy města,

která směřovala Zlín ke konceptu zahradního města. Mělo by se usilovat o zachování této cesty i nadále.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRACOVNÍ METODY

Různé informační zdroje se staly východiskem vlastní práce. Za účelem vypracování plnohodnotného návrhu bylo třeba pátrat po historických faktech souvisejících se zvolenou lokalitou. Využita byla analýza vlastního pozorování současného stavu na místě samém. Dalšími zdroji bylo zjišťování dat na magistrátu města Zlína. Přímé jednání s pracovníky magistrátu osvětlilo některé sporné situace v lokalitě. Bylo důležité objasnit i širší souvislosti vztahující se k projektu jen vzdáleně, neboť i ty působí na obsah návrhu. Tyto vztahy jsou nedílnou součástí dobře fungujícího východiska s ohledem jak na aktuální stav, tak výhled do budoucna.

Základním rozcestníkem v získávání informací a kontaktů byl internet a tisk. Díky informacím z internetu byl získán základní přehled především o stávající situaci. Informace čerpané z webových stránek se týkaly historie, současnosti i budoucích plánů vztahujících se k řešené oblasti. Následně byly získány údaje praktického charakteru o navrhovaných materiálech, o vhodném užívání zeleně ve městech, konkrétní prvky technického vybavení i užívané městské mobiliáře ve městě.

Přínosem studia literatury je objasnění odlišných pohledů na obecné řešení veřejných prostranství s názornými ukázkami a rozbory. Zajímavé a neobvyklé teorie, které napomohli ujasnit názor na veřejná prostranství z mnoha různých pohledů.

Velkým kladem byla osobní návštěva Státního okresního archivu Zlín – Klečůvka a Moravského zemského archivu Brno – pobočka Zlín. Získaný materiál z těchto institucí je základním zdrojem historických faktů. Nahlížení do původních plánů koupaliště u továrny a rozsáhlý fotografický materiál vytváří téměř živý obraz dobového situace. Tohoto obsáhlého a hodnotného materiálu si velice cením a stal se podstatným přínosem celé práce.

Na základě vlastních pozorování a pořízení fotodokumentace, vznikla studie pěších komunikačních tras, určení nejčastějších cílů chodců. Analýza a aplikace nabytých znalostí z předchozích materiálů do celkového návrhu.

2 ANALÝZA DANÉ PROBLEMATIKY

Nejprve bylo nutné zajistit sběr historických faktů, dále byla provedena analýza současné situace, studium obecných teorií, současných trendů a jiných lokalit s podobnou tematikou. Nemalým dílem je pak zastoupen vlastní monitoring a zpracování všech těchto získaných informací.

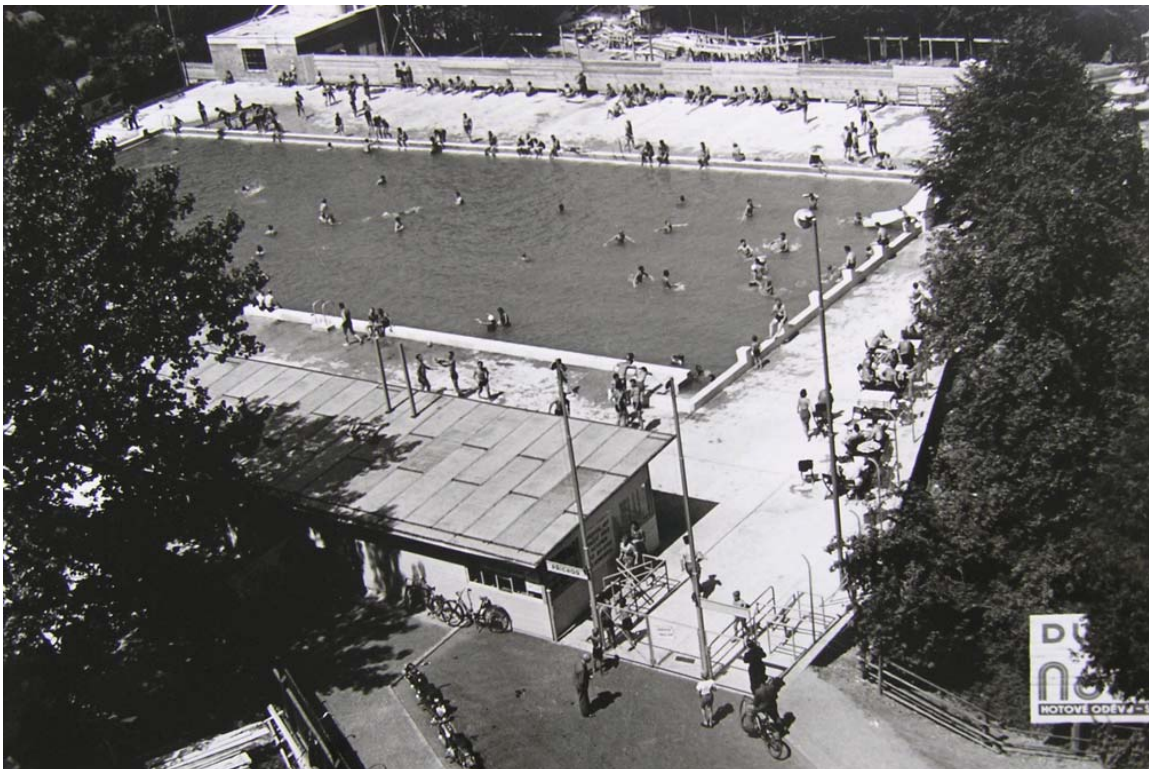
2.1 Historie

Z historického hlediska řešeného území je nejzásadnější skutečností existence městského koupaliště. První zmínkou o vybudování koupaliště ve Zlíně je žádost o stavební povolení podaná Okresnímu úřadu dne 29. července 1937 firmou Baťa a.s. Zlín. K této žádosti byli připojeny vypracované stavebně architektonické plány. Následovala korespondence mezi tehdejším Okresním úřadem ve Zlíně a stavebním oddělením firmy Baťa a.s., kdy se prodávány další detaily a podrobnosti stavby. Koupaliště bylo otevřeno 17. července 1938, kdy některé části byly dobudovány v průběhu následujícího roku (skluzavka, šatny).

1/ koupaliště u továrny, 1939

Jak uvádí časopis Architektura, ročník II. z roku 1940, rozhodnutí o vybudování umělého koupaliště ve Zlíně plyne z popudu šéfa závodů Dr. Jana Antonína Bati. Autorem vypracov-

3/ pohled na koupaliště od jihovýchodu

4/ sprchy na koupališti

Součástí areálu koupaliště byly i šatny, uzpůsobené pro 1600 návštěvníků. Bylo použito systému kabin s podávacími okénky do centrální šatny. Za horkého počasí se denní návštěvnost pohybovala kolem čtyř tisíc osob.

5/ šatny

6/ pohled ze severu, v pozadí budova č. 3

7/ pohled na koupaliště

Významným mezníkem v historii bylo poškození bazénu při leteckém náletu z 20. listopadu 1944, kdy bomby zasáhly hráz a filtrační stanici. Během celé existence koupaliště byly prováděny drobné opravy, dostavba šaten, oprava filtrační stanice atd. Jedna z posledních oprav proběhla v roce 1986. Poté však již koupaliště příliš udržováno nebylo, chátralo a na počátku 90. let přestalo fungovat jako veřejné koupaliště.

8/ pohled na poškozené koupaliště-filtrační stanice, vlevo zničené budovy č. 15 a 16

Níže uvedené fotografie z roku 1994, zachycují nové využití této dříve atraktivní lokality jako stánkového tržiště. Tento stav trvá až do dnešních dnů. Stánkaři postupně vybudovali z jednoduchých plátěných stánků, doslova mnohobarevné pevnosti.

9/ koupaliště u továrny, „Baťák“, používané jako stánkové tržiště

10/ tržnice na „Baťáku“ provozována do dnešních dnů

2.2 Současnost

Existence tržnice na místě bývalého koupaliště je velice nevkusnou záležitostí. Na straně druhé, pokud bereme v úvahu využití prostor ve městě, je tento prostor alespoň zpřístupněn a je využíván. I když se jedná o nevzhledou záležitost, je tato alternativa přijatelnější, než kdyby toto území bylo zcela uzavřeno, zbůhdarma chátralo a bylo tak bezprostředně odříznuto od veškerého dění městského centra.

11/ schéma současné situace

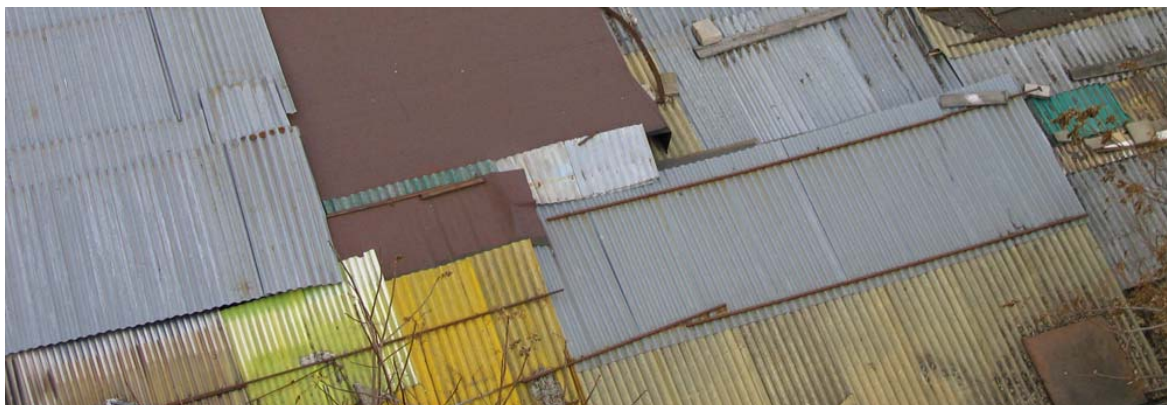
Hlavním předmětem práce však byla budoucí podoba ploch v těsném sousedství s řešeným prostorem. Vzhledem k nynějšímu vypracovávání nového územního plánu, jehož schválení se očekává kolem roku 2010, nebylo možné vyzískat konkrétní obsah dotčených lokalit. V návrhu jsou zahrnuty jisté projekty, avšak bez jejich bližší specifikace či již schváleného konkrétního návrhu. Zejména se uvažuje o vybudování společného dopravního terminálu pro vlakovou a autobusovou dopravu. Jeho budoucí podoba a zpracování celého prostoru jsou předmětem nastávajícího územního plánu, včetně nové budovy dopravního terminálu a zejména pak vzhled autobusového nádraží, jednotlivých nástupišť, odstavného parkoviště pro autobusy a auta. Vzhledem k této skutečnosti, bylo nutné si budoucí podobu nejbližšího okolí řešeného území určit a zhruba navrhnout dle vlastního úsudku.

12/ pohled na současný stav tržiště

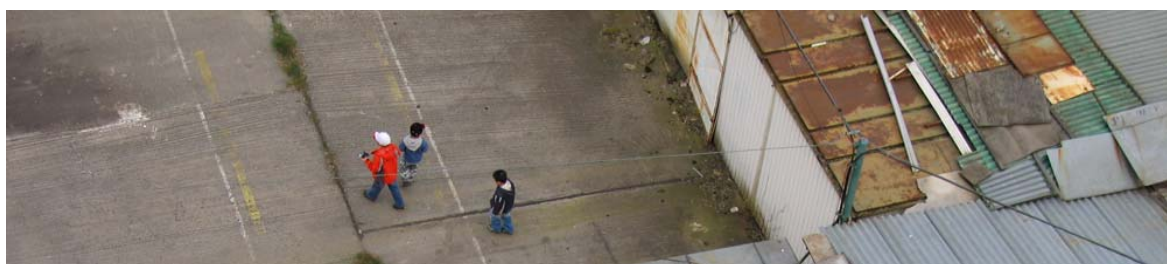

13/ současný stav, pohled od východu

14/ současný stav

Fakt, že se počítá s výstavbou společného terminálu MHD, autobusů a Českých drah, jsem měla na zřeteli, avšak konkrétní vizí terminálu jsem se nezabývala. Jak dále vyplývá z budoucího projektového záměru, je na programu zařazeno také zavedení osobní i hromadné dopravy do průmyslového areálu a to mimo jiné i ulicí Vavrečkovou.

15/ současný stav

16/ současný stav

2.3 Revitalizace průmyslových ploch

Regenerace průmyslových ploch, tzv. brownfields, je v dnešní době již předmětem cílé diskuse, i když v podmínkách ČR se tento fenomén projednává s časovým posunem zhruba dvaceti let oproti zemím Evropské Unie. Rozsáhlou definici brownfields lze shrnout jako obraz pozemku, jehož někdejší využívání vyústilo v kontaminaci nebo devastaci, jež omezuje jeho budoucí využití. Samotný pozemek brownfield může být součástí mnohem většího území. Negativní dopady někdejšího využití mohou být fyzické, tedy viditelné (devastace) nebo chemické či biologické (kontaminace). Vlastnické vztahy k těmto územím jsou často složité, ne jinak je tomu v případě zlínského továrního komplexu. Za příklady brownfield lze považovat rozsáhlý pozemek dříve využívaný těžkým průmyslem; pozemky dříve využívané pro zpracování a/nebo ukládání odpadu, včetně úpraven odpadních vod; menší průmyslová plocha dříve využívaná lehkým průmyslem, ovšem poškozená konkrétní kontaminací, s níž je třeba se vypořádat (např. bývalá koželužna); zdevastované/ kontaminované pozemky, které přestal využívat velký podnik veřejné služby nebo pozemky, kde majitel není jistý, avšak devastace pokračuje (osiřelé pozemky). Dosáhnout rychleji úspěchu, revitalizace, bude zřejmě možné ve venkovských oblastech, kde bude charakter pozemku brownfield nejspíše představovat mnohem dramatičtější kontrast se svým okolím. Tak zvané strategické pozemky (to je i případ bývalých Baťových závodů) budou spíše větší, komplexnější a budou se nacházet v městských oblastech. Přispívají k dosažení širší a dlouhodobější vize regenerace, sanace a tvorby pracovních míst v regionu a ve městě, mohou přispět k širšímu oživení konkrétního geografického prvku (např. městského centra nebo dopravního koridoru). Obecně není výjimečné, že města mají své industriální čtvrti jejich atmosféra je postavena na původním industriálním charakteru. Otázka, jak je odstranit, nově využít, jak je včlenit do urbanistických, krajinných a ekologických vazeb, se řeší celosvětově.

V první fázi se v případě brownfield jedná vždy o problém. Je však nutné na ně nahlížet jako na jeden ze zdrojů, které mají obce k dispozici. Jsou to plochy nabízející městům a obcím řadu rozvojových příležitostí, navíc obvykle atraktivně umístěné.

Například v Brně lze za typický brownfield označit nádraží, resp. Jeho plánovaný přesun. Pokud by to měla být pro město pouze zátěž, pak se do tak obrovského projektu vůbec nemůže pustit. V očekávání je samozřejmě přínos. V návaznosti na novou polohu nádraží se očekává rozvoj komerčních a sportovních ploch, bydlení, ploch zeleně a dalších aktivit.

Město má už určité zkušenosti, které získalo při přípravě rekonstrukce bývalé slévárny Vaňkovka a její přeměně na obchodní galerii. Slévárna Vaňkovka je součástí brněnského Jižního centra, které navazuje na novou polohu nádraží a je další velkou příležitostí pro město. Problematika této zhruba 120 hektarové plochy, je všeobecně známa. Ještě problematičtější je asi brněnské historické centrum. Tak značná koncentrace průmyslových podniků v centru se asi hned tak nevyskytuje (snad jen ve Zlíně, pozn. autora). V minulém a předminulém století tvořily velkou část výrobního potenciálu města, ale teď je téměř ve všech původní výrobní činnost ukončena. Jsou to většinou velké, dvaceti- či třicetihektarové areály, na něž navazují další prostory. Hlavním problémem tu jsou majetkové vztahy, které se utvořily po privatizaci, a obrovská zatíženost objektů hypotékami.

Praha má svá brownfields v podobě velkých areálů ve Vysočanech, v Libni, na Smíchově, i zhruba dvě stovky menších, nacházejících se zejména na březích Vltavy. Hovoří-li se o brownfields, má se na mysli, že jde o hospodaření s územím, jež je nejcennějším statkem, který tu existuje, a o vyjádření principu udržitelnosti při rozvíjení města. Praha se v minulosti rozvíjela především výstavbou na zelené louce. Bylo to nejjednodušší, i když v komplexním pohledu neekonomické. I dnes vyrůstají nákupní centra, satelitní obytná městečka na zelené louce. Ale to nelze dělat donekonečna. Proto je jak ve strategickém, tak územním plánu Prahy akcentován moment recyklace území, využití stávajících ploch, které napomáhají přechodu od monocentrické struktury k více polycentrické struktuře města.

Řešení problematiky brownfields by mělo být jednou z priorit obcí i krajů, měla by zaujímat přední místa v jejich rozvojových programech. Nezbytnost její preference vyplývá ze samé podstaty české regionální politiky, která vychází z respektování principu trvale udržitelného rozvoje. Je velmi důležitá spolupráce orgánů státní správy, krajů i obcí. Především obce si musí uvědomit, jak je pro ně nevhodné tyto oblasti nevyužívat. Při realizaci takto komplexních, rozsáhlých projektů je velmi důležitý partnerský princip. Město i městská část musí projekt chtít, mají do toho být zataženi občané, musí to být výhodné pro podnikatele. Svým dílem by měl přispět i stát, případně EU. I když se města a městské části domluví a pomohou si, většinou se nenajdou peníze. Ministerstvo pro místní rozvoj by mohlo a mělo udělat více věcí v legislativě (táhnoucí se restituce). Ministerstvo by mohlo více tlačit na partnery, Pozemkový fond, soudy. Nemusí se vymýšlet moc nového, stačí se učit v zahraničí. Ale to, co už je vymyšleno, by mělo fungovat, a to rychleji a pružněji.

Důležité také je, aby někdo hrál roli koordinátora. Měla by to být organizace typu rozvoje agentury, úkolovaná a striktně kontrolovaná městem. Problém je v tom, že se často vyskytne majitel pozemku, který nemá zájem do tohoto procesu jakkoli vstupovat. Cesta k vyřešení vede přes legislativu, která je sto umožnit rychlejší postup. Řešení brownfields tedy vyžaduje účast veřejného sektoru s tím, že klíčovou úlohu hrají obce. Je proto nezbytné zvažovat rozvoj svěřeného území právě i z pohledu dostupnosti zdrojů, tzn. zkoordinovat jednotlivé obecní politiky. Využití brownfields je v souladu s principem udržitelného rozvoje, je to správný princip recyklace území. Je výhodný pro ekonomiku celé země, protože je celkově levnější než nová výstavba. Zásadním problémem jsou často majetkoprávní vztahy a zatím není k dispozici legislativně ekonomický soubor nástrojů, který by investořům zjednodušoval vstup do území. Dále je obnova území bez veřejného sektoru nemyslitelná. Od státu příliš velkou podporu očekávat nelze, a pokud se přece jen nějaká vyskytne, mohou na ni spoléhat především obce. Ty mohou navíc očekávat i určitou finanční pomoc ze zdrojů Evropské unie. Téma brownfields je samozřejmě velice široké a je jasné, že některé otázky si vyžádají ještě mnoho projednávání. Obecně však lze očekávat posun kupředu a dosažení tak nových pozitivních ukázek. [lit. 16]

I když je zájem a diskuse na téma industriálního dědictví na vzestupné cestě, názor lidí na bývalé továrny je vesměs negativní. Hovoře spíše o starší generaci, není tomu vždy tak, které si při pohledu na ocelové giganty vybaví obraz někdejšího pracovního nasazení. Ten je často tak živý, že se nelze divit odmítavému postoji těchto jedinců. Okouzlení továrními halami přichází povětšinou spíše s mladšími ročníky. Je tedy na nich jakou měrou dovedou vzbudit u lhostejné veřejnosti zájem o tuto problematiku, tak aby se jí o ni začala zajímat.

Tématem industriální architektury se zabývá již řada organizací a je mu věnován prostor na různých konferencích. Například vznik Výzkumného centra průmyslového dědictví (VCPD), které vzniklo v roce 2002 na základě grantové soutěže ČVUT. Vytvořením centrálního informačního střediska, poradenského a vzdělávacího centra usiluje o zavedení zvyklostí a přístupů běžných v Evropské unii praktikovaných pro záchranu industriálního dědictví. Centrum pořádá mezinárodní konferenci a bienále s názvem Industriální stopy (první ročník proběhl v roce 2001), kde se například prezentují projekty zabývající se nelehkou otázkou skloubení výzkumné práce s aplikací na výsledky.

Některé uskutečněné projekty:

Vaňkovka

Brněnské továrny Vaňkovka se v roce 1994 ujala stejnojmenná nadace, která z areálu bývalé továrny buduje centrum kultury. Rekonstrukce proběhla po stavebně historickém ohledání podle návrhu Ing.arch. Palackého. Areál továren, kdysi fungující mimo jiné jako strojírna, zbrojovka, továrna na obráběcí stroje, pochází z roku 1865 a je na seznamu zákonem chráněných památek. www.vankovka.cz

Arena Prague

Na území bývalého městského pivovaru v Praze Holešovicích je plánována realizace objektu Arena Prague – prostor pro práci, bydlení a rekreaci. Projekt na kterém se budou podílet architekti jako Frank O. Gehry. Počítá se s vytvořením mnohafunkčního prostoru, který v Holešovicích chybí. www.arenaprague.com

Rekonstrukce bývalého městského pivovaru Broumov na kulturní a společenské centrum. www.centrumbroumov.cz/web_cz/cb_benecz.htm [lit. 17]

17/ Budova číslo 21 – „Bařův mrakodrap“, dnes sídlo Krajského úřadu

Případ továrního areálu ve Zlíně je spíše mírnějším tipem hnědých polí. Ve srovnání například s oblastmi, kde je krajina postižena povrchovou těžbou uhlí či existencí těžkého průmyslu. Při dalším posouzení však zjistíme, že se jedná o rozsáhlý exkluzivní urbanis-

tický a architektonický komplex. Je známé, že se zlinští odborníci již intenzivně zabývají vyjasněním vlastnických vztahů a revitalizací tohoto areálu, neboť reálně hrozí, že totálně zchátrá, rozpadne se a město tak přijde o nenahraditelné architektonické dědictví i cenný prostor v centru. Pro město by nemělo být nic důležitějšího, než s touto oblastí něco udělat. Podle některých názorů, by měl být zpracován podrobný regulační plán pro celou oblast, který by byl součástí nového územního plánu. Z ohlasu města na tyto podněty je patrné, že obec tuto problematiku řeší již delší dobu. Poukazuje však na komplikované majetkoprávní vztahy vážící se k areálu, které zatím neumožňují, aby město nebo kraj v tomto prostoru účinněji přímo zasáhly. Lokalita je dnes pro investory nezajímavá, neboť nesplňuje požadované parametry, je nutné zrekonstruovat inženýrské sítě, které jsou již velmi zastaralé. Tím by se celý areál zhodnotil. První etapa obnovy oblasti se týkala Bařova mrakodrapu, jedenadvacáté budovy, jež se využívá jako sídlo kraje. Nyní se diskutuje o budoucnosti zbytku areálu. Dnes zde územní plán města předpokládá smíšenou koncepci zahrnující kulturní zařízení, krajskou knihovnu, podnikatelský inkubátor a univerzitní centrum. Tato smíšená funkce si vyžádá také investory v oblasti komerční, to znamená vybudování restaurací, služeb a možná i bytů.

Spletité majetkoprávní vztahy doprovází i bývalé koupaliště. Jeho návaznost na tovární areál plyne nejen z jeho polohy, ale i z historických souvislostí, kdy bylo zbudováno především pro dělníky, kteří pracovali v továrně. Dále pak sloužilo občanům k využití volného času. Revitalizace této oblasti má zajistit její znovunavrácení k užítku široké veřejnosti.

2.4 Obecné principy

Způsoby řešení a vývoj formování veřejných prostorů v globálním kontextu většinou odráží společenský posun, který je podmíněn ekonomickým rozvojem a sociálními podmínkami. Některé příklady z Evropy ukazují cesty, kterými se mohou ubírat rekonstrukce našich historických náměstí i tvorba nově vytvářených prostorů. Do roku 1990 neměli lidé důvod se v městských prostorách déle zdržovat. Politický systém neměl zájem na tom, aby se zde lidé setkávali, bavili a vyměňovali si informace. K tomu, aby lidé začali městský prostor vnímat jinak, nelze dospět přes noc. Neustálé zvyšování tempa životního stylu, má za následek užívání městských prostor zejména pro dopravu a obchod. Prvním krokem k úspěšnému plánu je ujasnění si, jaký veřejný prostor v dané oblasti chtějí či pro jaký způsob života je zde potřeba, jaké budovy mají přiléhat/ přiléhají k těmto prostorům atd. U některých projektů je vhodnější začít u lidí a potom teprve přejít k místu; veřejný život

na prvním místě, veřejné prostranství na druhém. Ale také platí, že můžeme udělat hodně, abychom osobitostí prostředí povzbudili lidi k určitému chování. Odlišné pojetí veřejného prostoru v různých zeměpisných šířkách a při různé mentalitě obyvatelstva je však možné téměř vždy dovést k dokonalosti, a to za použití materiálů a prvků, které do veřejného dimenze vždy patřili. Vděčným tématem je návrat vodního elementu. Významná je i práce s osvětlením, umožňující zajímavé efekty a prodlužující užívání prostorů do pozdních nočních hodin. Hlavními ekvivalenty důsledného profesionálního řešení jsou tedy citlivá reakce na okolní kontext, jednoduché řešení a materiálová čistota.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 POPIS KONCEPCE ŘEŠENÍ

Současný stav inkriminovaného území je velmi žalostný. Koncept řešení má za cíl revitalizaci tohoto prostoru. Stávající tržnice vyvolává stísněný dojem, je uzavřená a není přehledná. Mnoho kolemjdoucích si tohoto zařízení ani nevšimne. Původní veřejné koupaliště bylo v podstatě otevřeným prostorem, a příjemné bylo nejen zúčastnit se osobně samotného dění v areálu, ale jistě mohlo být zajímavé kolem tohoto hýřícího území jen projít. Historie nám tedy slouží jako ukazatel správného řešení. Myšlenka živoucího prostoru, kde se stále něco děje, je této lokalitě doslova předurčena. Sousedící autobusové a nedaleké vlakové nádraží zajišťují dostatek aktérů i obecnstva. Díky neustálému pohybu lidí v této lokalitě vznikla studie pěších koridorů, od které se nadále rozvíjelo celé pojetí prostoru (rozvržení zelených ploch, dispozice vodní plochy, podoba dřevostavby na místě původních šaten s návrhem využití). Přilehlé budovy komplexu bývalých Baťových závodů pasují tento prostor doslova na „tovární nádvoří“. Navržený otevřený prostor tak podtrhne význam a nechá vyniknout architektonický skvost. Současně zde lze nalézt jistou spojitost mezi navrženým rastrem tohoto projektu a typovými dispozicemi aplikovanými na zlínských stavbách z 1. poloviny 20. století.

Konečný plán představuje detailní zpracování jednotlivých částí konceptu a to: pěší koridory, podkladový rastr, popis dláždění, zelených ploch, vodní plochy, osvětlení, materiálové řešení a rozměry prvků užitého městského mobiliáře, náčrt kavárny a infopointu. Výsledkem je pak sumární pohled na vybranou oblast se všemi plánovanými součástmi. Bylo nutné zabývat se i širšími vztahy a souvislostmi. Vzhledem k nevyjasněným plánům vedlejších ploch, byla vytvořena hrubá studie možného řešení těchto širších souvislostí.

4 VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Vlastní přístup k řešení území v centrální části města je pokusem o navrácení života této atraktivní lokalitě. Je tak možné učinit uvolněním a patřičným vybavením prostoru a vytvořit tak ideálních podmínek pro pobyt obyvatel. Znovuoživení území obstarají podmínky jako jsou frekventované pěší koridory, blízkost autobusového a vlakového nádraží, zastávka městské hromadné dopravy nebo sousedící tovární areál. Ke zvelebení činností je užito tří základních ideových elementů.

Dlažba – komunikace. Pečlivá povrchová úprava lokality chápána jako nezbytný požadavek pro splnění velkých nároků na kvalitní pěší koridory.

Zeleň – odpočinek. Nejušlechtlejší prvek jaký lze užít ke zvelebení jakéhokoliv prostoru okupovaného člověkem. Zde je užita jako prvek vyzývající k pozastavení se, uvolnění, odpočinku, krátkodobé relaxaci.

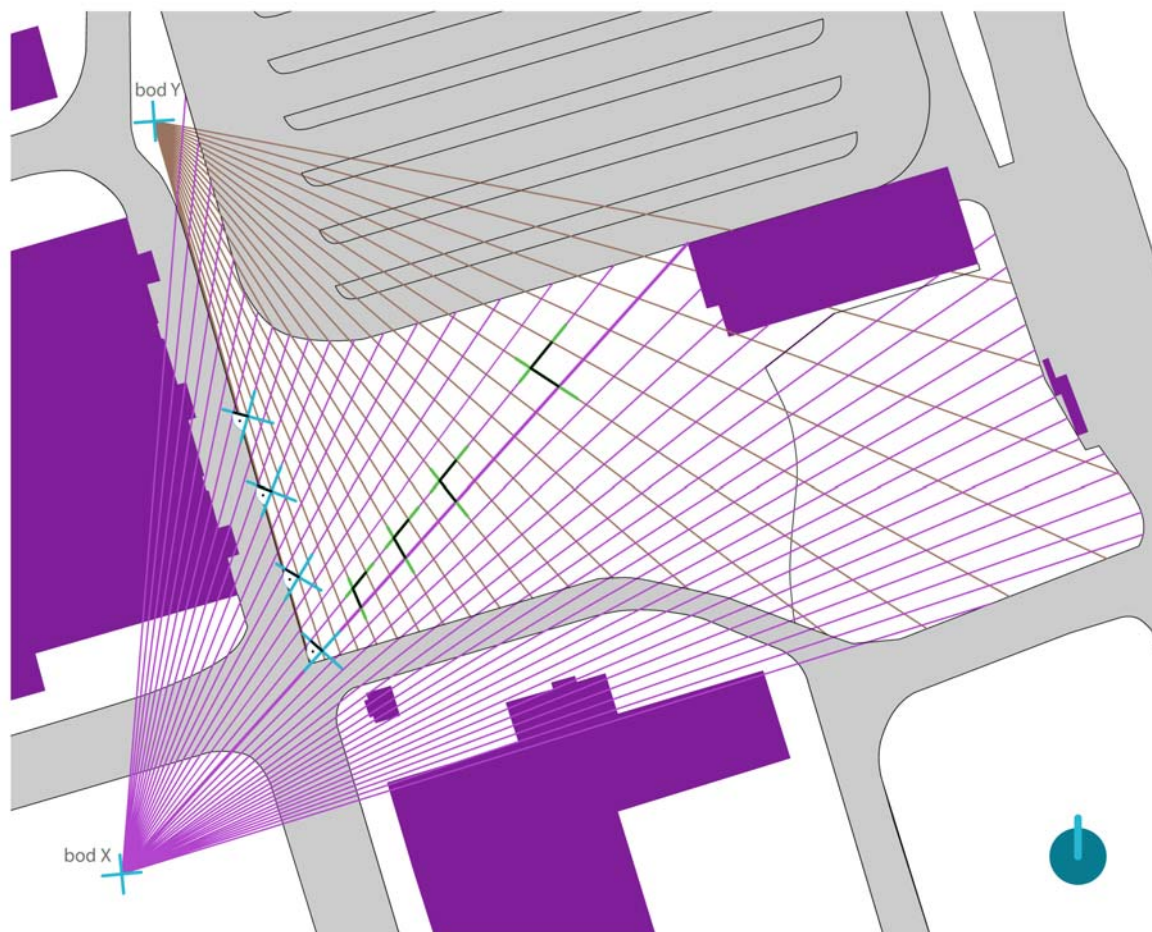
Voda – tradice a osvěžení. Tradice je odvozena od původního užívání prostoru jako koupaliště. Celkové osvěžení, které přináší voda do městského prostředí je vzpruha ať už pro spěchajícího či odpočívajícího člověka.

Tyto tři zformované složky jsou doplněny podrobným rozpracováním sekundárních činitelů. Těmi jsou dřevostavba v jižní části, pojímající kavárnu, rychlé občerstvení a pobočku informačního centra města; jednotlivé součásti městského mobiliáře, osvětlení, lavičky, informační systém a odpadkové koše; celkové osvětlení.

4.1 Rozbor prostoru

Idea vytvoření veřejného prostranství se vyvinula v souvislosti s poznatky o dřívějším využití prostoru. Přání zvelebit toto území a vrátit je k užitku všech občanů a návštěvníků je jasnou osou tohoto zpracování. To má pak za cíl nabídnout lidem jak novou dimenzi, kudy se potřebují rychle dostat z bodu A do bodu B, tak i příjemné místo pro krátký či delší odpočinek nebo jen mít chvíli koutek sám pro sebe. Volné prostředí však s sebou přináší jistá úskalí. Volný pohyb osob je vítaný, ale v kombinaci s myšlenkou užití veřejné zeleně, bylo nutné dopracovat se jistého kompromisu. V rámci uchování původního vzhledu zelených ploch a také, aby předešlo vyšlapávání nechtěných pěšinek – „zkratek“. Pěší koridory, jejichž směry se vzájemně křížují, bylo nutné logickými úvahami, zkoumáním a vyhodnoce-

ním usměrnit. Výsledky těchto analýz vykrystalizovaly ve studii předpokládaných komunikačních tras, které budou nejčastěji užívány.

18/ princip konstrukce základního rastru z přímek

Druhým postupem práce bylo vytvoření rastru, o který se dále opírají jednotlivé prvky návrhu. Rastr vznikl vytvořením dvou pomyslných bodů. První (bod X) je jihozápadně od lokality na diagonální ose vykonstruované z půdorysu území. Druhý (bod Y) je severně, součástí osy procházející západní hranicí území. Těmito dvěma epicentry pak procházejí přímky v jistých vzájemných vztazích. Od osy procházející bodem X byla vytvořena soustředná přímka. Od tohoto vztahu dvou základních přímek byly konstruovány další, a to vždy vedením polopřímky kolmé na již existující přímku, která vždy ve stejné vzdálenosti protíná západní hranici řešeného území. Spojením tohoto místa protnutí hranice a bodu X vzniká další přímka a celý proces se opakuje. Síť přímek vedoucích z bodu Y je odvozena od základního vztahu mezi přímkami mající střed v bodě X. Základní vzdálenost je vzata ze vzdálenosti dvou prvních přímek náležících bodu X a to v místě, kde protínají západní okraj půdorysu. Tato vzdálenost je nanesena přímo na přímku bodu X a v této vzdálenosti

vznikne bod. Spojením takto konstruovaného bodu a bodu Y vzniká mřížka soustředných přímkou bodu Y. Sdružením těchto dvou rastrů z bodu X a Y a jejich spojení se studii pěších komunikací vznikl nástin budoucího plánu, od něhož se pak odvíjí veškeré další jednotky vytvořené nebo umístěné do prostoru. Rastr bodů X a Y je v konečném řešení podpořen dlažbou. Přímkou jsou vydlážděny pásy ze žulových kostek, které přerušuje jen existence zelených ploch. Tvar zelených částí i forma vodní plochy podléhá vykonstruovanému plánu z přímkou. Rozmístění laviček a osvětlení následuje a podporuje toto prostorové členění. Celkový dojem při pohledu na území se zdá být trojrozměrnou iluzí. Vytváří falešnou perspektivu. Pohled na půdorys vytváří obraz pixelace rozstříklé barvy na podložce.

4.2 Charakteristika jednotlivých prvků

Dláždění veřejného prostranství bude vyvedeno dvěma odlišnými druhy materiálu. Základním povrchem bude tvarovaná betonová dlažba od společnosti Presbeton s.r.o. Byla vybrána dlažba skladebná s názvem Quatro. Skládá se z pěti dlažebních kamenů tvaru čtverců a obdélníků s jednotnou výškou 80 mm, s hladkým povrchem. Tento druh dlažby je vhodné použít všude tam, kde je požadována vyšší únosnost vydlážděné plochy. Skladebné kombinace lze vytvořit střídáním různých velikostí kamenů. Barevnost je navržena standardní, tedy přírodní.

19/ betonová dlažba

Směr této dlažby bude orientován dle světových stran, sever-jih. Bude nezbytné každý díl přičítat dle navrženého rastru celého prostranství. Druhým užitým dlážděním jsou žulo-

vé kostky, do velikosti 8x8 cm. Ty budou kopírovat navržený celkový rastr veřejného prostoru. Pás vydlážděný dle rastru bude mít šířku 40 centimetrů.

Vegetační objekty svojí dispozicí kopírují rastr vytvářený dlažbou. Osazení je řešeno travním porostem a jehličnany – borovicemi. Snahou bude zachovat již vzrostlé stromy ve východní části lokality. Tímto navrhovaným stylem osázení bude částečně zachován charakter otevřeného prostoru, kde nebude omezen volný rozhled na okolí a město. Je tak učiněno pro lepší orientaci a rozhled v prostoru, neméně pak významné z hlediska bezpečnosti.

Úspěch výsadeb a pěstování městské zeleně ovlivňují především tyto vlastnosti použitých dřevin:

- odolnost vůči klimatu
- odolnost vůči suchu
- odolnost vůči prostředí (enviromentální stres, např. imise, hluk aj.)
- nenáročnost na půdu

Borovice se používaly v městských výsadbách odnepaměti a to nejen kvůli svému habitu, ale především pro svoji flexibilitu, přizpůsobivost změněným podmínkám, pro své malé nároky na charakter stanoviště a pro svou odolnost. Jsou vhodnými kandidáty i z hlediska údržby jejich okolí, především v podzimních měsících, oproti listnatým stromům. Vesměs všechny druhy tohoto rodu jsou světlomilné a suchomilné, takže velmi dobře snášejí městské klima. Pro toto prostranství byla vybrána borovice černá (*Pinus nigra*), která se ve volné přírodě vyskytuje zejména na vápencích. S úspěchem se vysazuje i na kyselých stanovištích v imisních polohách. Díky této její flexibilitě, efektnímu habitu, velmi hezkému zachvojení a pro svůj relativně pomalý růst se v poslední době stala jednou z nejvyhledávanější borovicí pro okrasné výsadby. Obvykle se jedná o statný strom dorůstající až 40 metrů. Kůra je šedočerná až žlutohnědá, kořenový systém je založen na mohutném hlavním koření jdoucím do hloubky. Tmavě zelené 8 - 15 cm dlouhé jehlice vyrůstají z brachyblastů ve svazečcích po dvou. Ve srovnání s dalšími druhy je ještě mnohem odolnější vůči suchu. Jedná se o dřevinu s mimořádně vysokou okrasnou hodnotou a přitom minimálními požadavky. Zvýšené nároky si klade pouze na dostatek světla a lehčí půdy, v ostatních ohledech má průměrné až podprůměrné nároky. Z těchto důvodů jsou borovice obecně velmi perspektivní i do budoucna.

20/ borovice černá

Vodní prvek vznikl na základě priorit stanovených pro tento prostor. Existence vodní plochy na veřejném prostranství takového rozměru, jaký je řešen, určeného, mimo jiné, i k odpočinku, je pokládána za jeden z hlavních elementů. Obecně jsou vodní prvky často atypické objekty, avšak využívající některé základní komponenty a unifikované zásady zapojené do výsledné podoby subjektu.

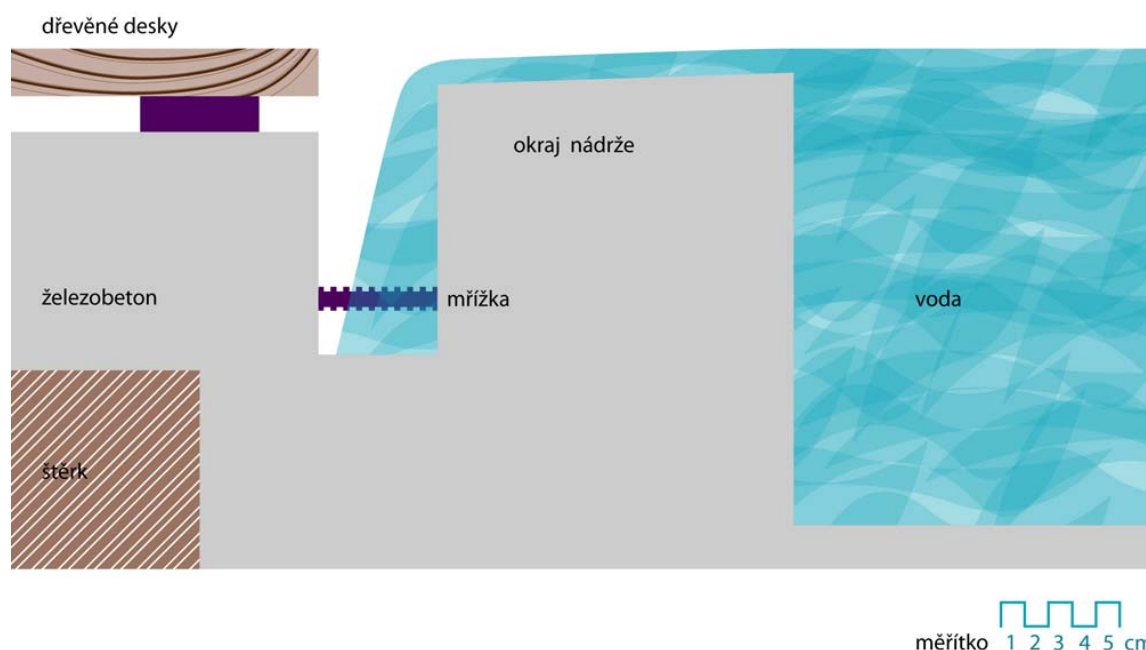
Forma této konkrétní vodní nádrže vyplývá z nastoleného rastru celého území. Celý obvod nádrže je lemován dřevěným roštem, jehož nejmenší vzdálenost od břehu je 1 metr. Povrchová úprava dřevěných hlazených desek o šířkách 10-13 cm je prováděna speciálním vodou ředitelným lazurovacím lakem. Směr prken bude od severu k jihu, tedy stejné jako celkové dláždění prostranství. V nádrži s vodou bude zachována viditelnost rastru díky rozdílné barevnosti těchto dvou povrchů. Hloubka vodní nádrž bude 20 cm. Voda bude přetékat vlastní okraj bazénu do žlábků mezi dřevěnou obrubou, širokého nejvíce 5 cm. Kanálek bude odvádět vodu do nádrže pro sběr vody, bude mírně svažité k odtokovým

bodům a po celé délce opatřen mřížkou zachycující nečistoty. Vodní hladina bude ve stejné rovině s dlažbou a dřevěným lemováním. Provoz vodní plochy by mohl být celoroční, neboť je možné využít ohřevu vody nedalekou teplárnou. Kdy by spotřeba energie na vyhřátí vody neměla být přílišnou zátěží vzhledem k objemu vody v nádrži. Tento záměr se opírá o původní technické řešení koupaliště, jehož ohřev vody byl řešen obdobným způsobem.

21/ příklad užitého dřeva

Konstrukce bazénu dna bazénu bude v celkové tloušťce do 25 cm a skládá se ze tří vrstev: šterková vrstva do 10cm, podkladní beton 5 cm a železobetonová deska tloušťky do 10 cm. Stěny budou do 15cm silné, z železobetonu. Celkové odvodnění bude připojeno na tovární síť, jak tomu bylo v minulosti, v případě koupaliště.

22/ detail okraje vodní nádrže

Osvětlení veřejného prostranství je řešeno zemními svítidly od firmy A-Light s.r.o. s názvem Zip Squared Buried Walk Over. Jedná se o pojezdové svítidlo, vhodné pro použití v exteriéru, zejména pak pro efektní osvětlení venkovních komunikací jako je vozovka nebo chodník. Těleso je vyrobeno z hliníku se silikonovým těsněním, vybaveno zářivkou o výkonu 10 W a tvrzeným matovaným sklem s maximálním zatížením 1000kg.

o výkonu 10 W a tvrzeným matovaným sklem s maximálním zatížením 1000kg. Dispozice jednotlivých osvětlovacích těles na prostranství sleduje rastr ze žulových kostek. Osvětlení budou především hlavní komunikační trasy.

Technické parametry: šířka 185 mm, hloubka 142 mm

23/ zemní osvětlení

24/ ponorné světlo

Druhým výrazně osvětleným objektem bude vodní plocha. Ponorná světla do hloubky 1 metr od firmy Hormen CE a.s. s názvem Ligman Annet Underwater. Tělo svítidla je vyrobeno z nerezové oceli třídy 316, zářivka o výkonu 50 W je chráněna tvrzeným čirým sklem, dále má světlo odolné silikonové těsnění, nerezové šrouby a je určeno k nasvětlování objektů do 2m výšky nad hladinou. Tato ponorná světla by byla osazena barevnými modrými filtry. Intenzita osvětlení vodní plochy bude rovna osvětlení hlavních komunikačních cest.

Technické parametry: šířka 130 mm, hloubka 150 mm

Tímto rozdílným barevným osvětlením bude zajištěna bezpečná orientace na prostranství i ve večerních a nočních hodinách. Bude tak docíleno i větší atraktivity tohoto prostoru, který se tak stane zajímavým a užitečným i po setmění.

25/ schéma rozmístění laviček, veřejného osvětlení a nové výsadby stromů

Městský mobiliář, chápán jako něco, co je užitečné, pomáhá naplňovat a kompletovat technickou a další účelovou obsluhu této oblasti, napomáhá k dokonalejší funkci tohoto území. S přihlédnutím k otázkám typu, co vše lze považovat za městský mobiliář, např.: příslušenství a objekty dopravní, telekomunikační, energetické, vodohospodářské a komunální prvky technického vybavení území apod., je možné konstatovat, že se stále zpřehledňuje výčet jednotlivých položek. Obsah a náplň tohoto souboru se pak bude lišit podle preferencí sestavovatele. Současně je však zřejmé, že může jít jen o soubor otevřený, protože předpoklad ukončeného vývoje je evidentně nepoužitelný. Kromě tradičně užívaných prvků městského mobiliáře jako jsou nejrůznější informační a orientační systémy, billboardy, přístřešky a zařízení na stanicích městské hromadné dopravy, tabule a panely pro reklamu, poštovní schránky, odstavné stojany pro jízdní kola, ochranná zábradlí, parkovací zábrany, telefonní budky, svítidla veřejného osvětlení, okrasné bazény, kašny, nádoby na městskou zeleň, zařízení pro ochranu stromů a jiné zeleně, lavičky, odpadkové koše a dalších složek by bylo účelné přiřadit též prvky zařízení stavenišť a různých provizorních konstrukcí,

nadzemní požární hydranty a jednoúčelové požární nádrže, součásti terénních úprav (okrasné opěrné zdi) či též protihlukové stěny.

Lavičky jsou chápány jako součást celého prostředí. Jejich koncept se opírá o nastavený rastr ze žulových kostek. Podpěry sedadla jakoby vyrůstají přímo z dlažby. Sedadlo je z impregnovaného dřeva mořeného do odstínu BW 10-8150 nebo BW 11-1102.

Povrchová úprava dřeva je prováděna speciálním vodou ředitelným třísložkovým lazurovacím lakem. Použitý lak je vybaven atesty hygienické nezávadnosti a garantuje maximální ochranu dřeva a vysokou odolnost proti UV záření.

Technické parametry: výška 450 mm, celková šířka 1500 mm/ sloupku 250 mm, hloubka 400 mm

26/ navržená lavička

Odpadkové koše byly vybrány ze sortimentu firmy Siacity s.r.o., konkrétně byl vybrán tip X-OK04. Tento odpadkový koš se skládá z nosného rámu připevněného k podkladu vhodnými kotevními šrouby, tělesa koše a vnitřního vyjímatelného koše. Nosný rám je stejně jako těleso koše z ocelového plechu doplněno krycí dřevěnou deskou stejné barevnosti jako v případě lavičky. Zadní část koše je otevíratelná, vnitřní vyjímatelný koš z ocelového žárově pozinkovaného plechu je opatřen držadlem. Horní plocha koše je doplněna destičkou z nerezového plechu sloužící jako popelník. Koš má objem 45 litrů.

Technické parametry: výška 1100 mm, šířka 500 mm, hloubka 250 mm

27/ odpadkový koš

Informační systémy.

Informační vitrína od firmy Siacity s.r.o., typ S-IV01, je zhotovena z rámu z hliníkových profilů svařených do tvaru U. Sloupky vitríny jsou k podkladu připevněny pomocí kotevních profilů zapuštěných v betonovém základu. Rám obsahuje typovou informační vitrínu Citylight obsahující i osvětlení. Všechny hliníkové části jsou pokryty polyesterovým práškem.

Technické parametry: výška 3000 mm, šířka 1600 mm

28/ informační vitrína

Plakátovací sloup tip X-PS01 firmy Siacity s.r.o., je vyroben z hliníkového ohýbaného plechu a hliníkových vytlačovaných profilů. Zastřešení je neseno rámem z hliníkových profilů a je tvořeno hliníkovým profilovaným plechem se žlabem a okapem. Plakátovací sloup je doplněn osvětlením – kruhovou neónovou trubicí v základním barevném odstínu. Všechny hliníkové části jsou pokryty polyesterovým práškem.

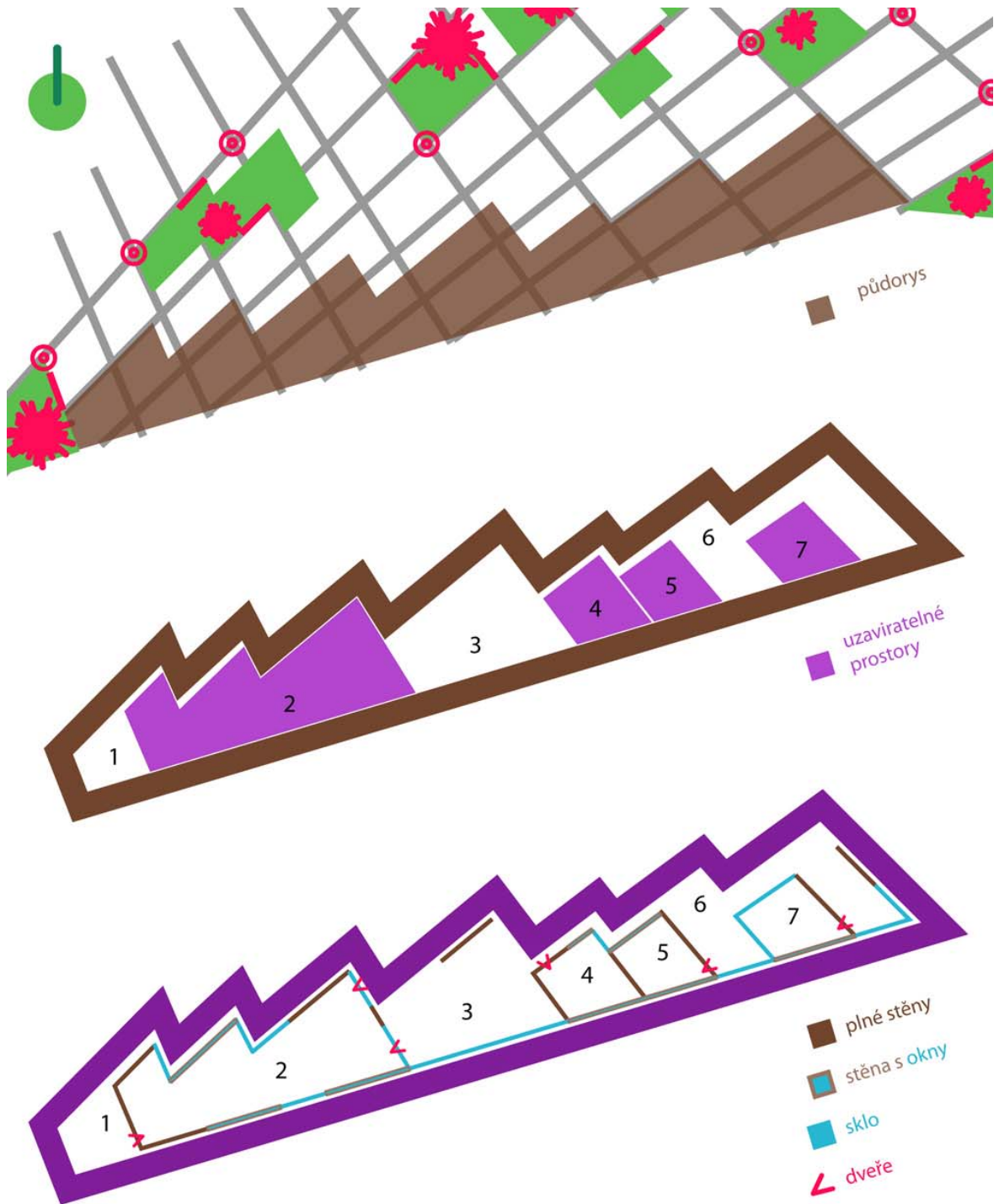
Technické parametry: výška 2900 mm, průměr sloupu 1000 mm, průměr střechy 1900 mm

29/ plakátovací sloup

Informační tabule a plakátovací plocha budou umístěny v blízkosti pobočky informačního a kulturního centra. Ta je situována v dřevěné stavbě stojící na jižní straně řešeného území.

Dřevostavba je situována na místě bývalých šaten koupaliště. Návrh se drží původního materiálu stavby – dřeva. Její půdorys i vnitřní členění má za základ rastr celého území. V této budově bude situována kavárna, pobočka informačního a kulturního centra Zlín a rychlé občerstvení. Ke stavbě je užitá stejná úprava dřeva jako v případě laviček a dřevěného povrchu lemujícího vodní plochu. Je zde použita kombinace dřevěných a skleněných ploch jako výplň celých stěn. Zejména vnitřní vybavení kavárny by se mělo odvodit z celkové dřevěné konstrukce stavby. Veškerá provozovaná zařízení v této budově budou funkční po celý rok.

měřítko 2 4 6 8 10 metrů

1, 3, 6 - zastřešené prostory
7 - informační centrum

2 - kavárna
4,5 - občerstvení

30/ schéma dřevostavby

5 VÝSLEDKY

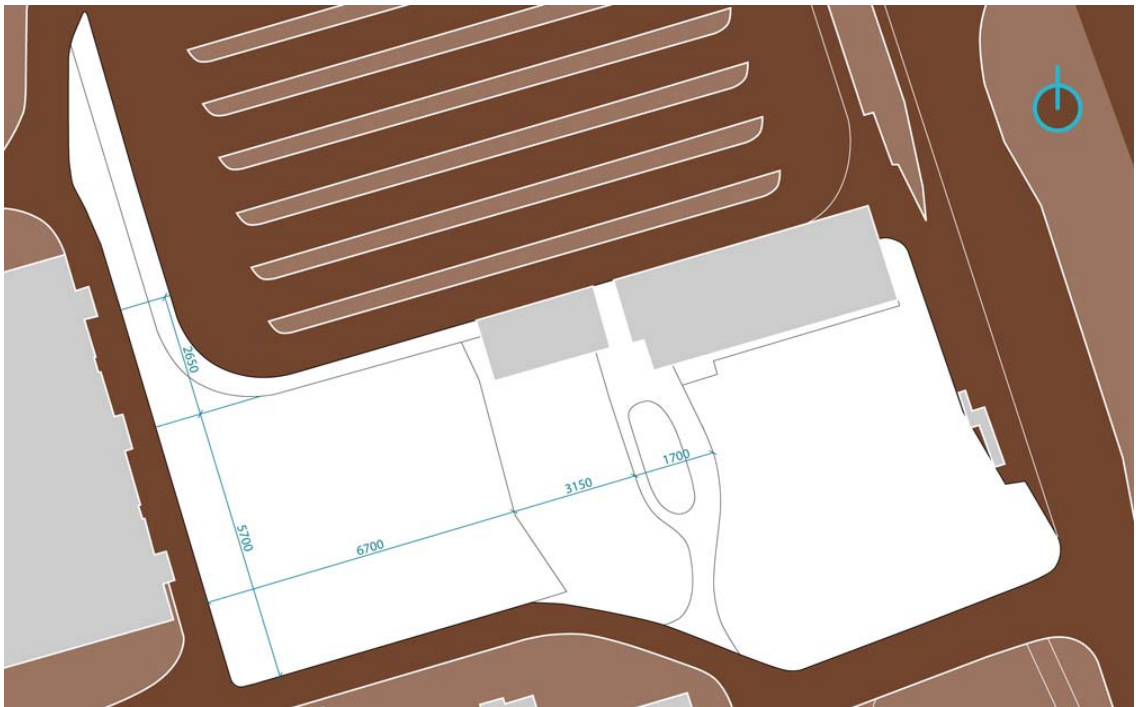
Výsledná podoba práce potvrzuje ideu o vytvoření veřejného prostranství pro nejrůznější způsoby pobytu ve městě. Podařilo se úspěšně spojit dlážděné a zatravněné plochy. Jejich podoba je výsledkem studie pěších koridorů a nejčastějších cílů chodců.

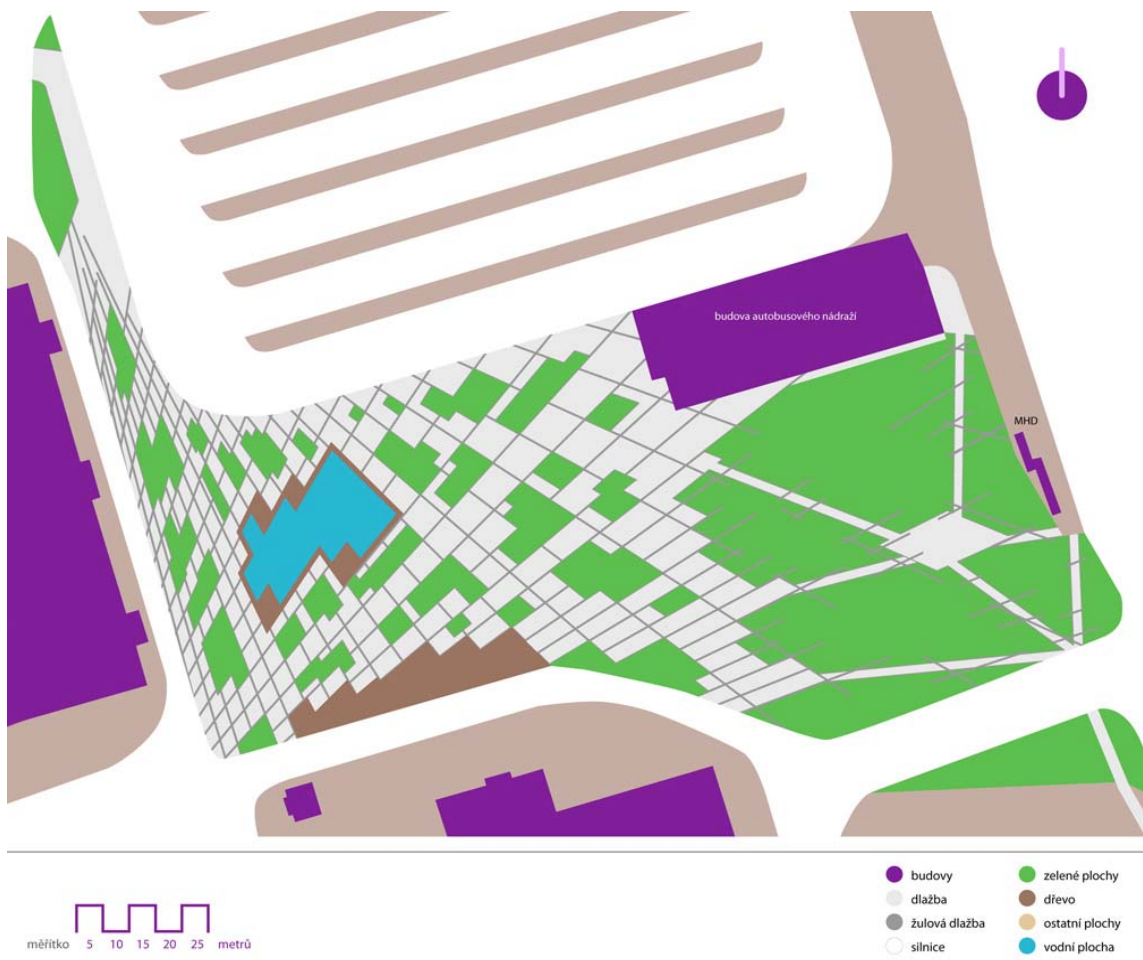
31/ vyznačení řešené lokality

Do řešení je připojen chodník při západním a severním okraji oblasti. Na jižní straně je naopak odebrán, v rámci rozšíření vozovky. S tím souvisí navržení pěší zóny v ulici Desáté, od nádraží po ulici Vavrečkovu. Dále se předpokládá sasaní celého území, zejména zboření budov ve vyznačené oblasti.

K dosažení konceptu bylo užito tří základních elementů – dlažba (komunikace), zeleň (odpočinek, a ke Zlínu neodmyslitelně patří), voda (tradice-koupaliště). To si vyžádalo další doplňující prvky – městský mobiliář, a z bývalé dispozice šaten vznikla nová dřevostavba jako zpříjemnění pobytu na tomto prostranství. Její náplní je kavárna, rychlé občerstvení a pobočka informačního centra.

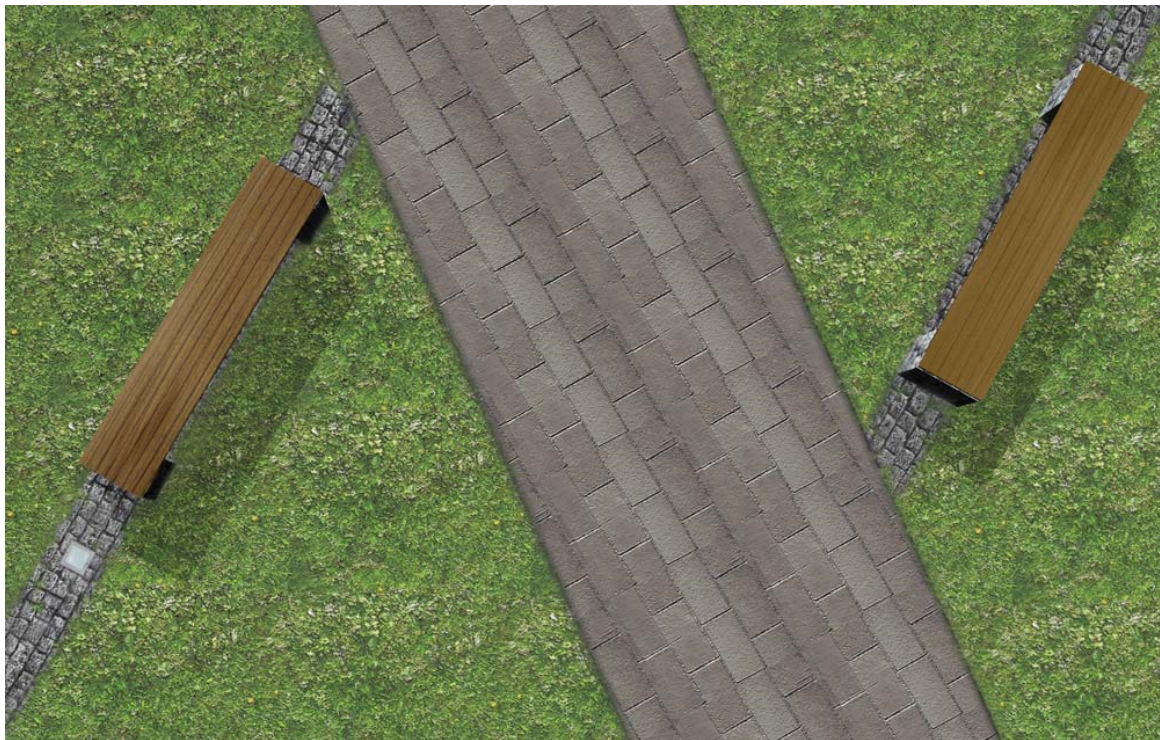

32/ rozměry řešení oblasti

33/ půdorys vlastního řešení

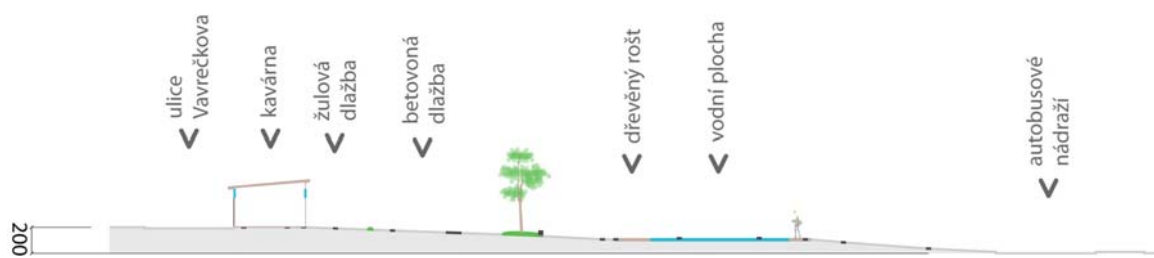
V části stávajícího parku, jsou vybudovány dlážděné chodníky, a vydlážděny rovněž části rastru žulovými kostkami. Opět jsou zde použity lavičky a osvětlení, vše dle již zmíněného konceptu a stejných užitých materiálů.

34/ pohled na řešení ve stávajícím parku

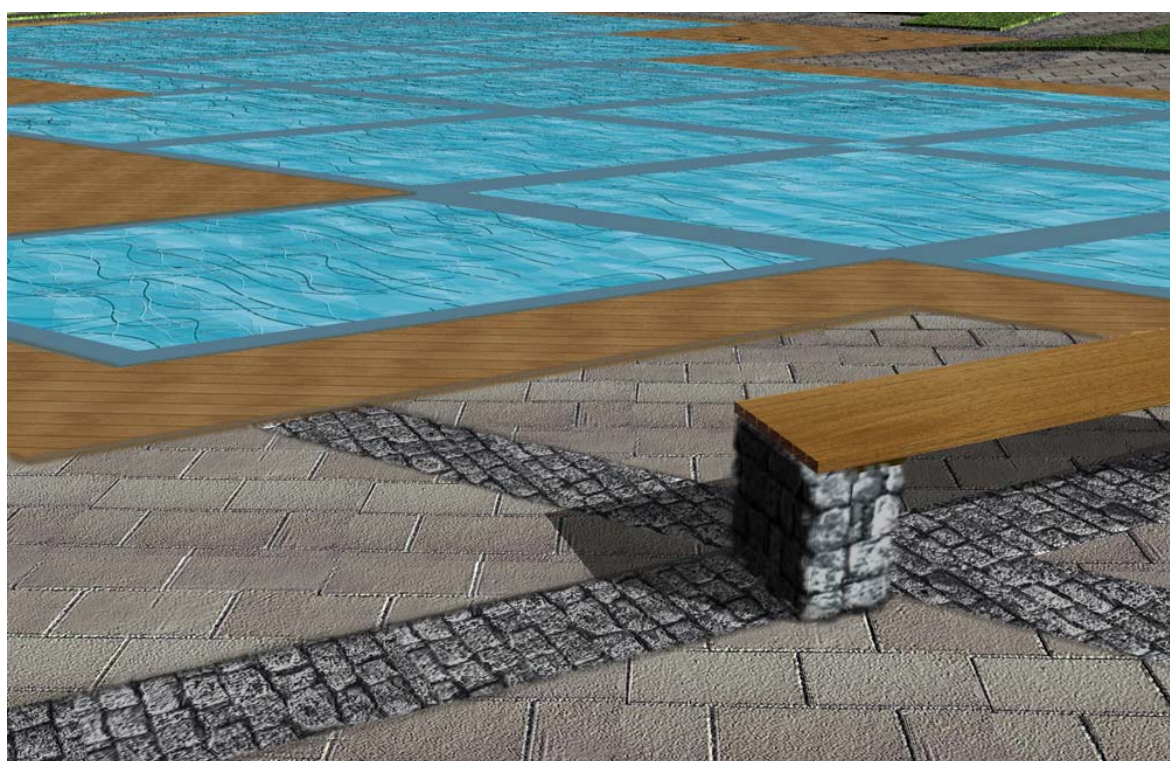
35/ umístění laviček v severní části lokality

36/ řez

37/ pohled od východu

38/ pohled od západu

ZÁVĚR

Cílem práce byla revitalizace části továrního areálu. Východisky ke zpracování tématu byly historie a současný stav lokality. Potřebná historická data byla čerpána zejména z archivů. K vytvoření vlastního konceptu práce jsem se neobešla bez informací o revitalizacích míst dotčených industriální činností. Jako doplněk tohoto poučení mi přispělo studium současných trendů utváření veřejných prostranství, chápaných jako jedno z nejdůležitějších urbanistických měřítek kvality života ve městě. V této pasáži se mi naskytla možnost zúročit své vlastní postřehy z návštěv zahraničních měst - Dortmund, Kolín nad Rýnem, Duisburg, Berlín, Amsterdam, Brusel, Liege, Colmar, Basilej, Milano, Florencie, Řím, Benátky, Klagenfurt, Vídeň, Záhřeb, Bělehrad, Plovdiv, Varšava, Wrocław, Chester, Liverpool, Manchester, Boston, New York. Dále jsem se v Týdeníku Zlínska ze dne 14.června 2006 dočetla, že studenti architektury na VUT v Brně a Technické univerzitě v Liberci se pod vedením Heleny Zemánkové, respektive Jiřího Suchomela, pravidelně zabývají otázkami industriální architektury i zlínským továrním areálem. V této souvislosti mě mrzí, že se v této věci pozapomíná na mateřskou univerzitu Tomáše Bati, kde se těmito otázkami v obdobném znění zdejší studenti zabývají taktéž.

Členění prostranství vytvořeným rastrem jsem dosáhla celistvého stylu návrhu. I když má koncepce ozelenění samostatnými díly za následek vznik menších „zákoutí“, vhodných míst k diskrétním rozhovorům, zůstává konečným dojmem jednotný celek. Tato myšlenka vystihuje cíl práce. Vytvoření univerzálního prostoru, kudy bude možné se rychle přemístit, tak formování příjemného ústraní pro možnost chvilkové relaxace.

Práce je přínosem z hlediska nových poznatků zejména z historie, současného řešení otázky recyklace již nevyužívaných továrních pozůstalostí, tak získání čerstvých informací o současných tendencích nakládání s městským prostorem.

Vzhledem k zatím neujasněné podobě dopravního terminálu, je řešení lokality nynějšího tržiště na „Baťáku“ pouze návrhem. Je možné, že toto řešení nebude proveditelné ve všech detailech. Jeho základní koncepce může být však dodržena. Je flexibilní, z hlediska přizpůsobivosti dle pozice cílů v řešené lokalitě a může být aplikovaná v jakémkoliv rozsahu. Změny by se týkaly orientace a polohy základního rastru v prostoru. Jsem přesvědčena, že je tato práce nabízí vhodnou příležitost k chůzi ve městě, která je důležitým aspektem kvality města, životní energie a radosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2007-04-18]. Dostupný z URL: <<http://nahlizenedokn.cuzk.cz/>>.
- [2] ŠRYTR, Petr a kol.: *Městské inženýrství* (1). 1.vydání Brno: Centa, spol. s.r.o., 1999. 434 s. ISBN: 80-200-0663-X
- [3] ŠRYTR, Petr a kol.: *Městské inženýrství* (2). 1.vydání Brno: Centa, spol. s.r.o., 2001. 398 s. ISBN: 80-200-0440-8
- [4] GEHL, Jan; GEMZØE, Lars: *Nové městské prostory*. 1. vydání, Šlapanice: ERA, 2002. 263 s. ISBN: 80-86517-09-8
- [5] *Borovice černá* [online]. [cit. 2007-05-07]. Dostupný z URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Borovice_%C4%8Dern%C3%A1#Vzhled_2>
- [6] *Ligman Annet* [online]. [cit. 2007-05-08]. Dostupný z URL: <<http://shop.hormen.cz/ligman-annet-underwater-p-1.html>>
- [7] *Definice „Brownfied“* [online]. [cit. 2007-05-09]. Dostupný z URL: <<http://www.regenerace.org/definice.html>>
- [8] *Úřady pátrají, jak vrátit život svitovskému areálu* [online]. [2007-05-02]. Dostupný z URL: <<http://zlin.cz/article.php?ID=8007>>.
- [9] *Obchodní centrum Zlín* [online]. [cit. 2007-04-10]. Dostupný z URL: <<http://www.oczlin.cz/>>.
- [10] *Areál Svit Zlín: Seminář „Průmyslový areál ve Zlíně – příležitosti ke změně* [online]. [cit. 2007-04-15]. Dostupný z URL: <<http://www.arealsvit.cz/view.php?cislocclanku=2005011301>>.
- [11] Karfík, Vladimír. *Koupaliště ve Zlíně a v Bařově. Architektura*. roč. II., č.1, Praha: Klub architektů 1940. s. 25-30. Zdroj: Moravský zemský archiv v Brně – pobočka Zlín, B-1697
- [12] OÚ – ONV Zlín 1940: *Koupaliště u továrny*. Archiv města Zlína, inventář 1922-1947, inv. č. 807, 1815. Zdroj: Státní okresní archiv Zlín – Klečůvka
- [13] Marešová, M., Mašková, P., Daneš, F.: *„Zlínské zkratky“ - cesty, které nejčastěji vedou mimo chodník*. Studentská vědecká činnost při FMK UTB Zlín, 2007

- [14] Marešová, M., Pololáníková, D., Daneš, F., Formánek, M.: *Nová role areálu Svit jako studentsko-podnikatelského centra Zlínského kraje*. Studentská vědecká činnost při FMK UTB Zlín, 2006
- [15] *Plánování městské výstavby a navrhování budov – obydlí* [online]. [2007-03-02]. Dostupný z URL: <<http://si.vega.cz/clanky/planovani-vystavby-navrhovani-budov/>>.
- [16] *Brownfields: Šance nebo průšvih* [online]. [2007-03-02]. Dostupný z URL: <<http://archinet.cz/index.php?mode=article&art=13585&sec=10019&lang=cz>>.
- [17] *Industriální architektura - dědictví přehlížené a ohrožené* [online]. [2007-04-13]. Dostupný z URL: <<http://archinet.cz/index.php?mode=article&art=12360&sec=10019&lang=cz>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

- 1/ koupaliště u továrny, 1939
- 2/ situace koupaliště o Vladimíra Karfíka, 1938
- 3/ pohled na koupaliště od jihovýchodu
- 4/ sprchy na koupališti
- 5/ šatny
- 6/ pohled ze severu, v pozadí budova č. 3
- 7/ pohled na koupaliště
- 8/ pohled na poškozené koupaliště-filtrační stanice, vlevo zničené budovy č. 15 a 16
- 9/ koupaliště u továrny, „Baťák“, používané jako stánkové tržiště
- 10/ tržnice na „Baťáku“ provozována do dnešních dnů
- 11/ schéma současné situace
- 12/ pohled na současný stav tržiště
- 13/ současný stav, pohled od východu
- 14/ současný stav
- 15/ současný stav
- 16/ současný stav
- 17/ Budova číslo 21 – „Baťův mrakodrap“, dnes sídlo Krajského úřadu
- 18/ princip konstrukce základního rastru z přímek
- 19/ betonová dlažba
- 20/ borovice černá
- 21/ příklad užitého dřeva
- 22/ detail okraje vodní nádrže
- 23/ zemní osvětlení
- 24/ ponorné světlo
- 25/ schéma rozmístění laviček, veřejného osvětlení a nové výsadby stromů

26/ *navržená lavička*

27/ *odpadkový koš*

28/ *informační vitrína*

29/ *plakátovací sloup*

30/ *schéma dřevostavby*

31/ *vyznačení řešené lokality*

32/ *rozměry řešení oblasti*

33/ *půdorys vlastního řešení*

34/ *pohled na řešení ve stávajícím parku*

35/ *umístění laviček v severní části lokality*

36/ *řez*

37/ *pohled od východu*

38/ *pohled od západu*